

РЕШЕНИЕ

№ 2355

гр. София, 19.04.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и втори март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Силвана Гълъбова

Членове: Георги Ст. Чехларов
Виктория Мингова

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Георги Ст. Чехларов Въззивно гражданско дело № 20231100510538 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 12147/10.07.2023 г., постановено по гр.д. № 53791/2022 г. на СРС, ГО, 42 състав, е отхвърлен предявеният иск с правно основание чл.422 вр.чл.55,ал.1,предл.1 ЗЗД, предявен от „1х2“ЕООД, ЕИК ****, против „Е.п.“АД, ЕИК ****, за признаване за установено, че съществува вземане на ищеца в размер от 1015 лева лева, представляваща главница за недължимо събрана парична сума по изпълнително дело поради погасяване по давност на вземането по изпълнителен лист, за което вземане е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № 39097/2022 г. по описа на СРС,125 състав.

Срещу решението е постъпила въззивна жалба от ищеца в първоинстанционното производство „1х2“ЕООД, в която се твърди, че постановеното решение е неправилно и постановено в нарушение на материалния закон. Поддържа се, че давност започва да тече не от датата на постановлението за прекратяване на изпълнителното производство, а от датата на последното валидно предприето изпълнително действие. Твърди се, че предприемането на изпълнително действие по прекратено изпълнително дело не прекъсва давността, доколкото не представлява изпълнително действие. Моли се за отмяна на обжалваното решение и постановяване на друго, с което предявеният да бъде уважен, като бъдат присъдени и сторените разноски.

Въззиваемият „Е.п.“АД е депозирал отговор на въззивната жалба, с

който оспорва същата. Поддържа, че приложимата давност е петгодишна, като давността е била прекъсвана с извършването на съответните изпълнителни действия. Моли се за потвърждаване на обжалваното решение и присъждане на сторените разноски.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите, наведени с въззивната жалба, за наличието на пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, приема следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав намира, че обжалваното решение е валидно и е допустимо в обжалваната част. Не са допуснати нарушения на императивни материални норми, за приложението на които въззивният съд е длъжен да следи служебно. По доводите за неправилност на решението въззивният съд намира следното:

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по предявен от „1х2“ЕООД, срещу „Е.п.“АД, иск с правно основание чл.422,ал.1 ГПК вр. чл.55,ал.1, пр. 1 ЗЗД за установяване съществуването на сумата от 1015 лв., представляваща главница за недължимо събрана парична сума по изпълнително дело № 20138410401492 на ЧСИ н.м. въз основа на издаден изпълнителен лист от 19.05.2012 г. по ч.гр.д. № 10253/2011 г. на СРС, ГО, 85 състав поради погасяване по давност на вземането по изпълнителен лист.

По делото липсват доказателства за точната дата на влизане в сила на заповедта за изпълнение по чл.410 ГПК, издадена по ч.гр.д. № 10253/2011 г. на СРС, ГО, 85 състав , поради което и съдът приема, че същата е влязла в сила на 19.05.2012 г., доколкото към датата на издаване на изпълнителния лист заповедта е бил влязла в сила. Въз основа на издадения изпълнителен лист и по молба на кредитора е образувано изп. дело № 20138410401492 на ЧСИ н.м..

С влизането в сила на заповедта за изпълнение се получава ефект, аналогичен на силата на пресъдено нещо, и длъжникът не може да направи възраженията си срещу дълга по общия исков ред извън случаите на чл. 424

ГПК и чл. 439 ГПК, тъй като същите възражения са преклудирани. Така се получава ефект на окончателно разрешен правен спор за съществуване на вземането по арг. и от чл. 371 ГПК, поради което намира приложение разпоредбата на чл. 117, ал. 2 ЗЗД, според която срокът на новата давност е всякога пет години. Неподаването на възражение в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК може да се приравни по правни последици на признание на вземането от длъжника по чл. 116, б. "а" ЗЗД. Целта на регламентираното в действащия ГПК от 2008 г. заповедно производство е да се установи дали претендираното вземане е спорно, а признанието на дълга може да бъде изразено и с конклюдентни действия, доколкото същите манифестират в достатъчна степен волята на длъжника да потвърди съществуването на конкретен дълг към кредитора (в този смисъл Решение № 131 от 23.06.2016 г. на ВКС по гр. д. № 5140/2015 г., IV г. о.; Решение № 100 от 20.06.2011 г. на ВКС по т. д. № 194/2010 г., II т. о.). Аргумент за противното не следва от обстоятелството, че заповедното производство се развива без участието на длъжника. Действително, длъжникът няма възможност да възпрепятства самото издаване на заповедта за изпълнение, доколкото научава за същата едва с връчването ѝ. Въпреки това обаче законодателят е уредил възможност за участие и защита на длъжника в хода на производството - чрез подаване на възражение, като в този смисъл е осигурена гаранция за правата му, което обстоятелство не може да се пренебрегне. Влязлата в сила заповед за изпълнение формира сила на пресъдено нещо и установява с обвързваща страните сила, че вземането съществува към момента на изтичане на срока за подаване на възражение. По действащия ГПК няма основание да се отрече приравняването на влязлата в сила заповед за изпълнение на съдебно решение по смисъла на чл. 117, ал. 2 ЗЗД (в този смисъл Решение № 3 от 4.02.2022 г. на ВКС по гр. д. № 1722/2021 г., IV г. о.; Решение № 37 от 24.02.2021 г. на ВКС по гр. д. № 1747/2020 г., IV г. о.; Определение № 214 от 15.05.2018 г. на ВКС по ч. гр. д. № 1528/2018 г., IV г. о.; Определение № 576 от 16.09.2015 г. на ВКС по ч. гр. д. № 4647/2015 г., IV г. о. и др.). Предвид това, от момента на влизане в сила на заповедта за изпълнение – 19.05.2012 г., е започнала да тече петгодишна погасителна давност.

Доколкото обаче изп. дело № № 20138410401492 на ЧСИ н.м. е образувано по време на действието на ППВС № 3/1980 г., погасителна давност не е текла след образуването му от влизане в сила на заповедта до

26.06.2015 г. /когато е постановено Тълкувателното решение по тълк. дело № 2/2013 г. на ОСГТК на ВКС/ съобразно разрешението, дадено в Тълкувателно решение № 3/28.03.2023 г. по т.д. № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС/.

За периода след 26.06.2015 г. съобразно Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК и съгласно разпоредбата на чл. 116, б. „в“ ЗЗД давността се прекъсва с предприемането на кое да е изпълнително действие в рамките на определен изпълнителен способ, независимо от това дали прилагането му е поискано от вискателя или е предприето по инициатива на частния съдебен изпълнител по възлагане от вискателя съгласно чл.18, ал.1 ЗЧСИ (насочване на изпълнението чрез налагане на запор или възбрана, присъединяването на кредитора, възлагането на вземане за събиране или вместо плащане, извършването на опис и оценка на вещ, насрочването и извършването на публична продажба и т.н.). Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнително дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи, книжа и др. От друга страна искането да бъде приложен определен изпълнителен способ прекъсва давността, защото съдебният изпълнител е длъжен да го приложи, като е без значение дали към този момент изпълнително дело е било перемирано, доколкото в практиката на ВКС, обективизирана в Решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. на IV Г. О. на ВКС, Решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г. на ВКС, IV Г. О. на ВКС и др., е прието, че перемпцията е без правно значение за давността. Общото между двата правни института е, че едни и същи юридически факти могат да имат значение както за перемпцията, така и за давността. Това обаче са различни правни институти с различни правни последици. Изтеклата погасителна давност изключва правото на принудително изпълнение, а перемпцията не изключва правото на принудително изпълнение. Изпълнителният лист и поисканият от вискателя нов изпълнителен способ задължават съдебния изпълнител да предприеме действията по принудително изпълнение, като давността е прекъсната на основание чл. 116, б. "в" ЗЗД, независимо, че съдебният изпълнител не е образувал ново канцеларско дело по посочения нов изпълнителен способ след перемпцията.

От изисканото изп. дело № 20138410401492 на ЧСИ н.м. се

установява, че същото е образувано по молба от 29.01.2013 г. на ответника, като в молбата е поискано извършването на конкретни изпълнителни действия, а отделно и вискателят е овластил съдебния изпълнител по реда на чл.18 ЗЧСИ да предприема изпълните действия. На 11.02.2013 г. съдебният изпълнител е наложил запори по вземания на длъжника срещу търговски банки. Съгласно чл.433,ал.1,т.8 ГПК изпълнителното производство се прекратява, когато вискателят не поиска извършването на изпълнителни действия в продължение на две години,с изключени на делата за издръжка. Съобразно разрешението, дадено в Тълкувателно решение № 2/26.06.2015 г. по тълк. дело № 2/2013 г. на ВКС, ОСГТК, без правно значение е дали съдебният изпълнител ще постанови акт за прекратяване на принудителното изпълнение и кога ще направи това, като прекратяването на изпълнителното производство става по право, като новата давност е започнала да тече от предприемането на последното по време валидно изпълнително действие. Прекъсването на двугодишния срок настъпва с поисканото от вискателя извършване на изпълнително действие, част от конкретен изпълнителен способ. Същото важи и за съдебния изпълнител, който предприема изпълнително действие, когато му е възложено да проведе принудителното изпълнение по чл.18, ал.1 ЗЧСИ. В тази хипотеза вискателят възлага на съдебния изпълнител да избира и прилага различни изпълнителни способности по своя преценка. Ето защо, при овластяване по чл.18, ал. 1 ЗЧСИ следва да бъде изследван въпросът дали съдебният изпълнител е предприел изпълнителни действия в рамките на двугодишния преклузивен срок предвиден в ГПК т.е. в този конкретен случай задължението за активност в изпълнителния процес се прехвърля от вискателя на съдебния изпълнител. В конкретния случай овластяването по чл.18, ал.1 ЗЧСИ е станало с подаване на молбата за образуване на изпълнителното дело. След 11.02.2013 г. в продължение на срок от повече от 2 години по изпълнителното дело нито е извършвано, нито е било поискано извършването на изпълнителни действия, с оглед което и съдът приема, че изпълнителното производство се е прекратило на основание чл. 433, ал.1, т.8 ГПК на 11.02.2015 г., съответно давността е започнала да тече, считано от тази дата.

На 09.06.2017 г. ответникът /тогава с наименование „ЧЕЗ ЕЛЕКТРО БЪЛГАРИЯ“ АД/ е подал молба по изп. дело № 20138410401492 на ЧСИ н.м., в която е поискал налагането на запори по всички банкови сметки на

длъжника. Към датата на подаване на молбата /09.06.2017 г./ давността, започнала да тече на 11.02.2015 г., не е била изтекла.

В актуалната практика на ВКС, обективирана в Решение № 3/04.02.2022 г. по гр. д. № 1722/2021 г. на IV Г. О. на ВКС, Решение № 37/24.02.2021 г. по гр. д. № 1747/2020 г. на ВКС, IV Г. О. на ВКС и др., е прието, че перемпцията е без правно значение за давността. Общото между двата правни института е, че едни и същи юридически факти могат да имат значение както за перемпцията, така и за давността. Това обаче са различни правни институти с различни правни последици. Изтеклата погасителна давност изключва правото на принудително изпълнение, а перемпцията не изключва правото на принудително изпълнение. Изпълнителният лист и поисканият от вискателя нов изпълнителен способ задължават съдебния изпълнител да предприеме действията по принудително изпълнение, като давността е прекъсната на основание чл. 116, б. "в" ЗЗД, независимо, че съдебният изпълнител не е образувал ново канцеларско дело по посочения нов изпълнителен способ след перемпцията. Следователно, с молбата от 09.06.2017 г. давността за вземанията отново е била прекъсната. На 26.06.2018 г. е насрочен опис на движими вещи /без данни за извършване/, а с постановление от 12.06.2020 г. изпълнителното дело е прекратено на чл.433,ал.1,т.8 ГПК. Насрочването на опис има подготвителен характер и не представлява изпълнително действие, съответно не прекъсва нито давността, нито срока по чл.433,ал.1,т.8 ГПК.

Въз основа на издадения изпълнителен лист от 19.05.2012 г. и подадена молба от ответника от 18.05.2022 г., е образувано изп.д. № 20228040400275 на ЧСИ Д.Н.. Към 18.05.2022 г. давността вземанията не е била изтекла /прекъсната преди това последно на 09.06.2017 г./, като с молбата за образуване на изпълнително дело кредиторът е поискал извършването на конкретни изпълнителни действия, поради което и давността отново е била прекъсната. Процесната сума е събрана от съдебния изпълнител през 2022 г. въз основа на приложени изпълнителни способности, към който момент давността за вземанията не е била изтекла.

По изложените съображения и въззивният съд намира, че събраната сума от длъжника „1х2“ЕООД и преведена на кредитора „Е.п.“АД не е недължимо платена, респ. налице е основание за задържането ѝ, поради

което и предявеният иск с правно основание чл.55,ал.1. пр. 1 ЗЗД се явява неоснователен.

С оглед съвпадението на крайните изводи на двете съдебни инстанции, решението на първоинстанционния съд следва да бъде потвърдено.

По разноските:

-

С оглед изхода на спора, в полза на въззиваемия следва да бъдат присъдени разноски в размер от 100 лв. за юрисконсултско възнаграждение.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 12147/10.07.2023 г., постановено по гр.д. № 53791/2022 г. на СРС, ГО, 42 състав.

ОСЪЖДА „1х2“ЕООД, ЕИК ****, да заплати на основание чл.78,ал.1 ГПК на „Е.п.“АД, ЕИК ****, разноски в размер от 100 лв.

Решението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____